

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 151: Forslag til lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 18/1 95. Første behandling 24/1 95. Betænkning 9/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Når Enhedslisten og SF ønsker at få dette lovforslag til fornyet udvalgsbehandling, er det for at få afklaret et spørgsmål om forslaget konsekvenser for kommuners og amters mulighed for at udføre opgaver for hinanden inden for social- og sundhedsområdet.

Problemet, som vi ser det, er, at med den nuværende udformning indføres der krav om udbud, der er mere vidtgående end de krav, der er opregnet i EF-direktivet om udbud af offentlige myndigheders køb af tjenesteydelser. Hvor dette direktiv f.eks. undtager social- og sundhedsområdet fra de generelle krav om udbud, er disse meget væsentlige områder efter dette lovforslags nuværende udformning omfattet af krav om udbud.

Det gælder f.eks., hvis en kommune ønsker hjælp fra nabokommunen til at løse en social opgave. Så er der herefter krav om, at man følger de almindelige udbudsregler.

Inden vedtagelsen af dette forslag ønsker vi derfor at få belyst, om denne udformning f.eks. medfører, at et amt, der vil have hofteoperationer udført af et andet amt, bliver omfattet af

generelle regler om licitation, for så kan vi komme ud for, at det bliver et udenlandsk hospital, der vinder disse hofteoperationer. Vi kan ikke rigtig forstå, at det skulle være intentionen med dette ellers meget udmærkede lovforslag.

Else Winther Andersen (V):

Venstre har indstillet lovforslaget til forkastelse, men det gjorde vi jo allerede ved førstebehandlingen. Det vil vi ikke have med at gøre, for der er ingen tvivl om, at det er en gammel socialdemokratisk ønskedrøm, der nu går i opfyldelse. Det er drømmen om, at den offentlige sektor skal vokse sig stor på bekostning af den private sektor, for det er nemlig det, der bliver konsekvensen af dette lovforslag.

Venstre mener også, at det er et brud på kommunalfuldmagten, hvilket igen bliver til skade for det private erhvervsliv, og det vil medføre en alvorlig konkurrenceforvridning i forhold til erhvervslivet.

Venstre ønsker ikke at udvide kommunernes adgang til at udnytte den overkapacitet, som nogle kommuner har. Derimod mener vi, det er bedre, at de reducerer den. Det er en overkapacitet, som kommunerne har for skatteydernes penge, og derved bliver de også afhængige af den indtægt, der kommer derfra. Små virksomheder vil derimod have mulighed for at starte som underleverandører til noget af det arbejde, som kommunerne ellers udfører med den overkapacitet, de har på bl.a. maskinområdet.

Kalkulationen af omkostningerne er ingen garanti for, at dette lovforslag ikke er konkurrenceforvridende. Det er nemlig ulige konkurrence, for kommunerne kan meget nemmere jense kapital, end private virksomheder kan, fordi skatteborgernes penge står til rådighed. Kommunerne omgås også reglerne om kalkulation uden udsigt til en egentlig sanktion, fordi Konkurrencerådet eller Udliciteringsrådet ikke får indgribelsesbeføjelser over for den ulige konkurrence.

Derudover er der grænseværdien på 1,6 mio. kr. i henhold til EF-udbudsdirektivet om tjenesteydelser. Det er alt for højt sat i forhold til de opgaver, som kommunerne udbyder og får løst af andre. Svar, som vi har fået fra indenrigsministeren, viser, at det er meget mindre. Så der er slet intet belæg for at sætte grænsen til 1,6 mio. kr., som der er lagt op til.

Venstre ønsker, at erhvervslivet skal udføre erhvervsopgaver, for det medfører en styrkelse af erhvervslivet i det lokale område. Kommu-

nalpolitikere skal føre politik, og de skal lægge de overordnede rammer til gavn for borgerne. De skal ikke bruge borgernes penge til at gå ind og lave ulige konkurrence i forhold til erhvervs-livet.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Min bronkitisallergi gør, at jeg nøjes med en kort bemærkning!

Jeg vil godt sige, at Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet har gjort forslaget her til et stort ideologisk felttog for det private erhvervsliv: Hvis forslaget vedtages, sker der ubodelig skade på især de private små håndværkere ude i kommuner og amter, og det forhindrer opstart af nye virksomheder osv.

Venstres, De Konservatives og Fremskridtspartiets bekymringer er naturligvis ganske ubegrundede, og de blev også tilbagevist under førstebehandlingen. Men jeg vil sige, at for mig understreger det, man kører frem med her, den dybe mistillid, de har også til deres egne folk ude i amter og kommuner.

Vi ser lovforslaget på den måde, at det er kommunalfuldmagten, der blot bliver præciseret. Der har været megen tvivl om, hvilke opgaver kommuner og amter må påtage sig, og hvilke opgaver de ikke må påtage sig. Man skal lægge mærke til, at der ikke er lagt op til, at man må påtage sig nye opgaver. Alene det giver nogle begrænsninger i forslaget. Man må altså kun udføre opgaver for hinanden inden for de arbejdsområder, som kommuner og amter hidtil har udført for sig selv.

Lovforslaget er fremsat for at give mulighed for at udnytte eventuelle ekstra ressourcer i kommuner og amter, og det forstår jeg ikke, at de borgerlige partier kan have noget imod. Vi har en tiltro til, at kommunalfolk – vores egne og også Venstres – nok skal håndtere forslaget her efter hensigten.

Bendt Bendtsen (KF):

Lovforslaget om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder er et markant brud på de gældende regler om kommunalfuldmagten.

Den konservative folketingsgruppe har jo meldt endda meget hårdt meldt ud imod lovforslaget, og jeg må i dag konstatere, at der er en afgrundsdyb forskel på regeringens politik og på konservativ politik på dette område.

Jeg har da også noteret mig CD's ordførers betænkkeligheder omkring lovforslaget, da vi tidligere behandlede det. Forslaget kan få langt flere vidtgående konsekvenser, end man måske regner med. Det er et forslag, som uden tvivl fjerner eksistensgrundlaget for masser af private arbejdspladser. Det er lidt grotesk, at regeringen taler om flere private arbejdspladser og nu gennemfører en lov, hvor private arbejdspladser nedlægges.

Jeg må sige, at det er en lov, der ikke får lov til at bestå ret længe under en borgerlig regering. Vi må også konstatere, at det kun er fantasien, der sætter grænserne. Det er lige fra madlavning, buskørsel, entreprenørarbejde og reparation til vedligeholdelse. Det er opgaver, der vil blive løst med skatteyderne i ryggen. Det er konkurrenceforvridende, og vi mener ikke, at den behandling, vi har haft i udvalget, har kunnet dæmpe den berettigede frygt, vi har for, at det vil gå ud over private arbejdspladser. Vi må fastholde, at har en offentlig myndighed for store ressourcer, så må man tilpasse sig de opgaver, som det offentlige har.

Vi må også sige, at det indre kommunemarked, man opbygger på denne måde, vil alt andet lige gå ud over private arbejdspladser. Det er utroligt, at man stadig væk fra regeringens side fastholder, at det ikke går ud over de private arbejdspladser på denne her måde. Det vil det alt andet lige gøre.

Kalkulationsbestemmelserne, avanceberegningen m.v. i dette lovforslag er noget, vi har interesseret os utrolig meget for under udvalgsbehandlingen. Heller ikke dette mener vi at have fået afdækket. Det bliver uden tvivl værre, end man regner med på dette område. Vi vil også, når loven skal tages op til revision, holde ministeren fast på, at der i forbindelse med lovforslagets fremsættelse blev sagt, at lovforslaget ikke ville få større betydning for de enkelte kommuner. Det er der ingen tvivl om, at det vil få.

Vi opfatter dette lovforslag som et papirforslag, og jeg må konstatere, at lovforslaget, der har været udsendt til høring hos en masse offentlige myndigheder, overhovedet ikke har været til høring andre steder. Det er beskæmmende, at man kan fremsætte et sådant forslag uden at høre alle de berørte organisationer, for hvem det indebærer tab af arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det kommer ikke bag på Fremskridtspartiet, at netop regeringen kan fremsætte det forslag, vi diskuterer i dag.

Det indeholder i bund og grund den ideologi, som regeringen står for, og desværre må vi også sige, at CD's betænkkeligheder ikke har vundet gehør i regeringen. Det er beklageligt for netop Centrum-Demokraterne, der jo klart og tydeligt i hvert fald i medierne har taget afstand fra dette forslag, at de nu må sige ja til det.

Det kommer som sagt ikke bag på os, at denne ideologi nu bliver lagt for dagen fra denne regerings side. Det groteske er jo, at resultatet bliver flere arbejdsløse i den private sektor, som netop skulle være den, der skulle blomstre for at få dette samfund til at fungere. Så gør man det, at man sætter en kæp i hjulet for en sektor, der netop skulle være velfungerende.

Fremskridtspartiet vil endnu en gang appellere til, at man tænker sig grundigt om, inden man siger ja til det foreliggende lovforslag.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg døjede lidt med at høre hr. Holger Graversen, fordi han talte med så lav en stemme, men det kan jo overgå os alle sammen. Men jeg forstod på ham, at Venstre skulle have mistillid til kommunerne. Tværtimod; vi har nemlig ikke mistillid til kommunerne. Vi går derimod ind for en klar arbejdsdeling: Hvad der har med politik at gøre, det skal politikerne tage sig af, mens det, der har noget med erhverv at gøre, overlades det private erhvervsliv.

Det er så nemt om dette lovforslag at sige, at det ingen konsekvenser får. Det får langt større konsekvenser rundt om i kommunerne, tror jeg, når man oplever, at man kan lave en entreprenørvirksomhed i kommuneregion og så konstatere, at det er da helt fint, så behøver vi ikke at afskedige offentligt ansatte; men det vil privatansatte så blive.

Det er i hvert fald ikke en klar arbejdsdeling, og det er i hvert fald en misforstået opgave, når man tror, at det er kommunerne, der skal køre erhvervspolitik.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Venstres ordfører forsøger at gøre hele området her til nogle firkantede kasser. Det er ikke noget nyt. Det private erhvervsliv er én kasse, det offentlige en anden kasse.

Vi andre har i mange år sagt, at det bedste resultat får man i et nært samarbejde mellem de to sektorer. Det er også det, der ligger i forslaget her, og vi har fuld tillid til, at kommunalfolk – uanset om de er socialdemokrater, SF'ere, Venstrefolk eller konservative – naturligvis forstår at bruge det her ud fra de bedste hensigter. Derfor er der naturligvis ikke nogen kommunalpolitikere, der kunne drømme om at skade det private erhvervsliv, de små håndværkere ude i kommunerne. Det siger sig selv. Man siver jo ikke den gren over, man selv sidder på. Derfor synes jeg, at man skal holde op med at indgyde dem den frygt for lovforslaget her, for den eksisterer altså kun i fantasien.

Vi har fuld tillid til, at vores kommunalpolitikere forstår det. Og endelig er der jo det, at vi skal have lovforslaget tilbage til en vurdering, hvis det skulle ske, at loven vil blive brugt mod hensigten. Deri er jo også en vis betryggelse.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil godt takke Kommunaludvalget for den energi, man har lagt i behandlingen af dette lovforslag. Jeg tror også, at det har været nyttigt, at der har været en så livlig offentlig debat om det.

Den har nok trods alt været med til at få afmonteret en række af de myter, som først og fremmest VKZ-partierne har forsøgt at få til at blomstre omkring dette lovforslag. Derfor er vi nu kommet så langt, at man langt de fleste steder har forståelse for, at det naturligvis aldrig er et mål for en kommune at forsøge at kvæle sit private erhvervsliv.

Jeg vil godt se den kommune, som ville slippe godt fra bevidst selv at overtage velfungerende opgaver, bevidst gå hen og trække tæppet væk under det lokale erhvervsliv. Det siger jeg så meget desto mere, som der ikke skulle findes nogen begrundelse for det: Kommunen lever jo af sit private erhvervsliv i stor udstrækning, så hvorfor i alverden skulle man dog gøre det?

Derfor ligger der i den holdning, som VKZ-partierne har lagt frem under hele behandlingen, men også under debatten her i dag, en for mig helt uforståelig mistillid til seriositeten ude omkring i de enkelte kommunalbestyrelser. Den er for mig ikke blot uforståelig, den er også uacceptabel. Den er uacceptabel, fordi det, der er hele pointen i dette her, er at skabe en større rationalitet i den måde, opgaverne bliver løst på, hverken mere eller mindre.

Fru Else Winther Andersen siger, at der er tale om opfyldelsen af en gammel socialdemo-

kratisk drøm. Det er rigtigt, at Socialdemokratiet har været meget optaget af disse problemstillinger igennem en længere årrække, men så deler vi jo i givet fald drømme med mange af Venstres og De Konservatives partifæller, for de har ude omkring i kommunerne, hvor de har ansvaret, været med til at efterlyse et lovforslag af denne karakter. Ledelserne i Kommunernes Landsforening og i Amtsrådsforeningen har også efterlyst det.

Derfor er det forkert at skildre det på den måde, som VKZ-partierne gør. Det, der er tale om, er, at vi giver kommunerne nogle bedre redskaber til at få løst opgaverne lokalt, sådan at det, der er den rationelle indfaldsvinkel til løsningen, i højere grad kan komme til at være afgørende.

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige, at jeg ikke deler opfattelsen af, at det skulle være skruet sådan sammen, som det nævnes her i forbindelse med EF-juraen. Jeg mener ikke, at der er tale om, at det kan fortolkes mere vidtgående end det, der hidtil er indgået i debatten, men jeg synes, det vil være nyttigt, hvis hr. Frank Aaen stiller sit spørgsmål i Kommunaludvalget, og at vi så som bilag til betænkningen, eller hvordan man nu vælger at gøre det rent praktisk, kan optrykke Indenrigsministeriets svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 167: Forslag til lov om ændring af de kommunale styrelseslove m.v. (Information om kommunale servicemål, ændrede vederlæggelsesregler, ret til fravær fra arbejde m.v.).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 1/2 95. Første behandling 10/2 95.

Betænkning 9/5 95).

Der var stillet 21 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på ændringsforslag nr. 3, som er stillet af et mindretal, Enhedslisten og SF, der indeholder krav om, at kommunalbestyrelsesmedlemmer skal oplyse om den støtte, de modtager fra f.eks. virksomheder.

Der indføres nu generelle regler for offentliggørelse af bidrag til de politiske partier som en del af forliget om at forhøje tilskuddet til partierne, både her og ude lokalt, men der er ikke i dag nogen regler for oplysning om støtte til medlemmer af kommunalbestyrelser. I dag har myndighederne ingen mulighed for at undersøge, hvilken økonomisk støtte firmaer og andre giver til kommunalpolitikere. Ikke en gang i så omfattende en sag som i Odense, hvor en scribe kommunalpolitikere har modtaget titusinder af kroner i støtte fra lokale firmaer, kan der igangsættes en undersøgelse. Det fremgår af et svar, vi siden førstebehandlingen af forslaget har fået fra indenrigsministeren til Kommunaludvalget.

Tilsynsmyndighederne har ikke kompetence til at undersøge sådanne sager, og den eneste mulighed er at gå til politiet med en anmeldelse for bestikkelse, men det kræver, at anmelderen kan fremlægge stærke indicier for, at der er tale om bestikkelse, ellers bliver anmeldelsen afvist.

Det er uantageligt, synes vi, at tilsynsmyndighederne er afskåret fra at gå ind og bedømme sager som den i Odense. Det kan ikke være borgernes eller kommunalbestyrelsesmedlemmer-